

جمهوری اسلامی ایران
سازمان برنامه و بودجه کشور
سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان خراسان جنوبی

گزارش اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی
استان خراسان جنوبی
سال ۱۳۹۹

www.ketab.ir

معاونت هماهنگی برنامه و بودجه

سرشناسه : سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان خراسان جنوبی . معاونت هماهنگی
برنامه و بودجه
عنوان و نام پدیدآور : گزارش اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی استان خراسان جنوبی سال ۱۳۹۹/تهیه
کننده سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان خراسان جنوبی، معاونت هماهنگی
برنامه و بودجه
مشخصات نشر : تهران: سازمان برنامه و بودجه کشور، ۱۴۰۱.
مشخصات ظاهری : ۳۶۹ص: جدول، نمودار(رنگی)، نقشه.
شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۲۰۳-۵۴۵-۷
وضعیت فهرست نویسی : فیپا
موضوع : خراسان جنوبی -- اوضاع اقتصادی -- آمار

Khorasan(Iran: Province), Southern--Economic
conditions -- Statistics

خراسان جنوبی -- اوضاع اجتماعی -- آمار
Khorasan Southern (Iran: Province) -- (Social conditions
- Statistics
خراسان جنوبی -- زندگی فرهنگی -- آمار
Khorasan, Southern -- (Iran: Province) -- Intellectual life --
Statistics

شناسه افزوده : سازمان برنامه و بودجه کشور.
رده بندی کنگره : HC ۴۷۷
رده بندی دیویی : ۳۳۰/۹۵۵۶۴
شماره کتابشناسی ملی : ۸۸۳۴۵۲۴

گزارش اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی استان خراسان جنوبی سال ۱۳۹۹

تهیه کننده: سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان خراسان جنوبی، معاونت هماهنگی برنامه و بودجه
نوبت چاپ : اول
تاریخ انتشار : ۱۴۰۱
شمارگان: ۱۱ نسخه
قیمت : ۸۰۰/۰۰۰ ریال
همه حقوق برای ناشر محفوظ است.

نشانی: بیرجند، خیابان شهید آیت الله محلاتی، خیابان ۲۲ بهمن، سازمان مدیریت و برنامه ریزی

استان خراسان جنوبی

تلفن: ۰۵۶-۳۱۲۷۱ دورنگار: ۰۵۶-۳۲۴۵۰۶۱۸ کدپستی: ۹۷۱۸۶۱۵۳۵۶

آدرس: کرج، خیابان ولیعصر، پلاک ۱۱، واحد ۱۱۱ kbi.mpoorg.ir

پیشگفتار

شناخت وضع موجود و شناسایی دقیق امکانات و قابلیت‌های توسعه بخش‌های مختلف اقتصادی از مهمترین الزامات نظام برنامه‌ریزی منطقه ای است.

تهیه گزارشات اقتصادی- اجتماعی سالانه، ضمن ارائه تصویری از تحولات بخش‌های مختلف، میزان تحقق اهداف توسعه‌ای استان را فراهم می‌نماید لذا گزارشات مزبور نقش موثری در مستند سازی دستاوردهای اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی استان ایفا نموده و این امکان را در اختیار مدیران و کارکنان دستگاه‌های اجرایی قرار می‌دهد تا با در دست داشتن مجموعه‌ای مدون با درک و بینش مناسبتری فعالیت‌های آتی را برنامه‌ریزی نمایند.

بر این اساس گزارش اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی استان در سال ۱۳۹۹ در دو بخش و سی و یک فصل به ارزیابی عملکرد مهمترین متغیرهای اقتصادی استان می‌پردازد.

در این گزارش سعی شده آمار حتی الامکان به صورت سری زمانی ارائه شود تا قابلیت نتیجه گیری و تحلیل آن افزایش یابد همچنین از شاخص‌های ملی برای ارزیابی جایگاه استان در کشور نیز استفاده شده است. در خاتمه شایسته است از کلیه دستگاه‌های اجرایی استان که با ارائه آمار و اطلاعات دقیق و بهنگام در تدوین این گزارش ما را یاری نمودند، تشکر و قدردانی گردد.

امید است مجموعه حاضر مورد استفاده مدیران، کارشناسان، برنامه‌ریزان و مسئولین اجرایی استان قرار گرفته و با راهنمایی‌های ارزنده خود زمینه اعتلای کیفی گزارش‌های آتی را فراهم نمایند.

لازم به ذکر است این گزارش در سایت سازمان به آدرس khj.mporg.ir، قابل دسترسی و بهره برداری می‌باشد.

حمید جهانشاهی

رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی خراسان جنوبی

فهرست مطالب

فصل اول: موقعیت جغرافیایی و اقلیم.....	۱
۱-۱- مقدمه.....	۱
۱-۲- پیشینه تاریخی و فرهنگی.....	۱
۱-۳- فرهنگ و زبان.....	۲
۱-۴- موقعیت جغرافیایی.....	۳
۱-۵- تقسیمات کشوری.....	۴
۱-۶- وضعیت کاربری اراضی استان.....	۷
۱-۷- ساختار اقلیمی.....	۹
۱-۸- آب و هوا.....	۱۰
فصل دوم: جمعیت.....	۱۳
۱-۲- مقدمه.....	۱۳
۲-۲- عملکرد متغیرها و شاخص های کلیدی.....	۱۳
۱-۲-۲- جمعیت استان و سهم آن در کشور.....	۱۳
۲-۲-۲- جمعیت شهری و روستایی استان.....	۱۵
۳-۲-۲- ترکیب سنی و جنسی جمعیت استان.....	۱۶
۴-۲-۲- تراکم نسبی جمعیت و الگوهای جمعیت پذیری نواحی مختلف.....	۲۱
۵-۲-۲- تراکم بیولوژیک.....	۲۴
فصل سوم: بازار نیروی کار.....	۲۵
۱-۳- مقدمه.....	۲۵
۲-۳- عملکرد متغیرهای و شاخص های کلیدی.....	۲۵
۱-۲-۳- جمعیت فعال.....	۲۵
۲-۲-۳- دوره زندگی فعال.....	۳۱
۳-۲-۳- ترکیب جمعیت فعال و اشتغال.....	۳۵
۴-۲-۳- عرضه و تقاضای نیروی کار.....	۳۸
۵-۲-۳- توزیع جنسیتی و سنی بازار نیروی کار استان.....	۳۹
فصل چهارم: توزیع درآمد و رفاه اجتماعی.....	۴۳
۱-۴- مقدمه.....	۴۳
۲-۴- عملکرد متغیرها و شاخص های کلیدی.....	۴۴
۱-۲-۴- شاخص رفاه اجتماعی.....	۴۴
۲-۲-۴- ضریب جینی.....	۴۶

فهرست مطالب

۵۰	نسبت هزینه دهک‌های خانوار
۵۱	درآمد خانوارهای شهری و روستایی استان
۵۶	هزینه متوسط خانوارهای شهری و روستایی استان
۶۶	فصل پنجم: تورم
۶۵	۱-۵. مقدمه
۶۶	۲-۵. عملکرد متغیرها و شاخص‌های کلیدی
۶۶	۱-۲-۵. روند تغییرات شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی
۶۷	۲-۲-۵. تورم نقطه به نقطه (انتهای سال ۱۳۹۱ تا انتهای سال ۱۳۹۵)
۷۲	۴-۲-۵. بررسی کیفی تورم
۷۳	۱-۴-۲-۵. مقایسه تورم کالاهای خوراکی استان با کشور
۷۵	فصل ششم: تولید ملی و رشد اقتصادی
۷۵	۱-۶. مقدمه
۷۵	۲-۶. عملکرد متغیرها و شاخص‌های کلیدی
۷۵	۱-۲-۶. تولید ناخالص داخلی و رشد اقتصادی
۷۸	۲-۲-۶. ترکیب بخش‌های مختلف در ساختار تولید ناخالص داخلی استان
۸۴	۳-۲-۶. مقایسه سهم ارزش افزوده بخش‌های مختلف اقتصادی استان با کشور
۸۵	۴-۲-۶. مصرف واسطه به ستانده
۸۷	فصل هفتم: بهره‌وری
۸۷	۱-۷. مقدمه
۸۸	۲-۷. عملکرد متغیرها و شاخص‌های کلیدی
۸۸	۱-۲-۷. بهره‌وری نیروی کار
۸۹	۲-۲-۷. بهره‌وری کل
۸۷	فصل هشتم: فضای کسب و کار و رقابت پذیری
۹۱	۱-۱-۸. تحلیل وضعیت کسب و کار استان خراسان جنوبی در سال ۱۳۹۹
۹۷	۲-۱-۸. شاخص محیط کسب و کار به تفکیک بخش‌های عمده اقتصادی
۹۹	فصل نهم: بازار پول
۹۹	۱-۹. مقدمه
۱۰۱	۲-۹. عملکرد متغیرها و شاخص‌های کلیدی
۱۰۱	۱-۲-۹. عملکرد سیستم بانکی
۱۰۲	۲-۲-۹. تخصیص منابع

فهرست مطالب

۱-۲-۲-۹	تسهیلات اعطایی به تفکیک بخش های اقتصادی.....	۱۰۲
جدول ۲-۹	تسهیلات پرداختی بانک ها به تفکیک بخش های اقتصادی.....	۱۰۲
۲-۲-۲-۹	تجهیز منابع.....	۱۰۳
جدول ۳-۹	سهم اجزای تشکیل دهنده شبه پول (درصد).....	۱۰۴
جدول ۴-۹	نقدینگی بر حسب اجزای تشکیل دهنده آن به استثنای حجم اسکناس و مسکوک	۱۰۵
۱-۳-۲-۹	نسبت تسهیلات اعطایی به سپرده ها.....	۱۰۵
جدول ۵-۹	مانده تسهیلات به مانده سپرده ها پس از کسر سپرده قانونی.....	۱۰۶
۲-۳-۲-۹	مانده سپرده های غیردیداری نزد بانک ها به نقدینگی.....	۱۰۶
جدول ۶-۹	مانده سپرده های غیر دیداری به نقدینگی (میلیون ریال/درصد).....	۱۰۷
فصل دهم:	تجارت خارجی.....	۱۰۹
۱-۱۰	مقدمه.....	۱۰۹
۲-۱۰	مهمترین نقاط قوت تجارت خارجی استان.....	۱۱۰
۴-۱۰	عملکرد گمرکات استان در حوزه تجارت خارجی.....	۱۱۲
۵-۱۰	عملکرد بازارچه های مرزی استان در حوزه تجارت خارجی.....	۱۱۶
فصل یازدهم:	سرمایه گذاری خارجی.....	۱۱۹
۱-۱۱	مقدمه.....	۱۱۹
۲-۱۱	مزیت های سرمایه گذاری در استان.....	۱۲۰
۱-۲-۱۱	مزایای جغرافیایی و اقلیمی.....	۱۲۰
۲-۲-۱۱	مزایای زیرساختی.....	۱۲۱
۳-۲-۱۱	مزایای بخش های اقتصادی.....	۱۲۲
۳-۱۱	عملکرد متغیرها و شاخص های کلیدی.....	۱۲۳
۱-۳-۱۱	تغییرات شاخص های سرمایه گذاری خارجی استان.....	۱۲۴
فصل دوازدهم:	منطقه ویژه اقتصادی.....	۱۳۱
۱-۱۲	مقدمه.....	۱۳۱
فصل سیزدهم:	بازرگانی داخلی.....	۱۵۳
۱-۱۳	مقدمه.....	۱۵۳
۲-۱۳	عملکرد متغیرها و شاخص های کلیدی.....	۱۵۴
۱-۲-۱۳	ارزش افزوده بازرگانی داخلی.....	۱۵۴
۱-۲-۲-۱۳	واحدهای صنفی استان.....	۱۵۶
۲-۲-۲-۱۳	واحدهای نگهداری و ذخیره سازی.....	۱۵۷
۳-۲-۲-۱۳	شرکت های تعاونی تامین نیاز و خدماتی.....	۱۵۸

فهرست مطالب

۱۵۹.....	۱۳-۲-۴. شرکت های تعاونی و اتحادیه های تعاونی روستایی.....
۱۶۰.....	۱۳-۲-۵. عملکرد استان در حوزه فرش.....
۱۶۱.....	فصل چهاردهم: بودجه عمومی دولت.....
۱۶۱.....	۱۴-۱. مقدمه.....
۱۶۲.....	۱۴-۲. عملکرد متغیرها و شاخص های کلیدی.....
۱۶۲.....	۱۴-۲-۱. منابع.....
۱۷۰.....	۱۴-۲-۵. شاخص های مالیاتی.....
۱۷۵.....	۱۴-۲-۸. مصارف بودجه عمومی.....
۱۷۸.....	۱۴-۲-۹. شاخص های بودجه عمومی استان.....
۱۸۵.....	فصل پانزدهم: صنعت.....
۱۸۵.....	۱۵-۱. مقدمه.....
۱۸۸.....	۱۵-۲. عملکرد متغیرها و شاخص های کلیدی.....
۱۸۸.....	۱۵-۲-۱. سهم بخش صنعت در ارزش افزوده استان.....
۱۹۰.....	۱۵-۲-۲. کارگاه های صنعتی (۴۹-۱۰) نفر کارکن.....
۱۹۰.....	۱۵-۲-۳. کارگاه های بزرگ صنعتی استان (۵۰ نفر کارکن و بیشتر).....
۱۹۰.....	۱۵-۲-۴. ارزش افزوده.....
۱۹۲.....	۱۵-۲-۵. سرمایه گذاری.....
۱۹۳.....	۱۵-۲-۶. شاغلان.....
۱۹۶.....	۱۵-۲-۸. بهره وری نیروی کار.....
۱۹۷.....	۱۵-۲-۹. بازدهی تولیدات.....
۱۹۹.....	فصل شانزدهم: معدن.....
۱۹۹.....	۱۶-۱. مقدمه.....
۲۰۰.....	۱۶-۲. عملکرد متغیرها و شاخص های کلیدی.....
۲۰۰.....	۱۶-۲-۱. سهم بخش معدن در ارزش افزوده استان.....
۲۰۱.....	۱۶-۲-۲. تعداد معادن.....
۲۰۱.....	۱۶-۲-۳. شاغلان.....
۲۰۲.....	۱۶-۲-۴. پرداختی به نیروی کار.....
۲۰۲.....	نمودار ۱۶-۲. متوسط مزد و حقوق پرداختی به هر نفر شاغل.....
۲۰۲.....	۱۶-۲-۵. ارزش تولیدات.....
۲۰۳.....	۱۶-۲-۶. سرمایه گذاری.....

فهرست مطالب

فصل هفدهم: کشاورزی.....	۲۰۵
۱-۱۷. مقدمه.....	۲۰۵
۲-۱۷. عملکرد متغیرها و شاخص‌های کلیدی.....	۲۰۷
۱-۲-۱۷. سهم بخش کشاورزی در تولید ناخالص داخلی استان.....	۲۰۷
۲-۲-۱۷. بهره برداران بخش کشاورزی.....	۲۰۸
۴-۲-۱۷. اراضی زراعی.....	۲۱۲
۵-۲-۱۷. باغ و قلمستان.....	۲۱۵
۷-۲-۱۷. پرورش دام.....	۲۱۶
۸-۲-۱۷. تولید محصولات زراعی.....	۲۱۸
۹-۲-۱۷. تولید محصولات باغی.....	۲۱۹
۱۰-۲-۱۷. تولید محصولات دامی.....	۲۲۰
۱۱-۲-۱۷. تولید محصولات طیور.....	۲۲۰
۱۲-۲-۱۷. تولید آبزیان.....	۲۲۰
فصل هجدهم: انرژی.....	۲۲۳
۱-۱۸. مقدمه.....	۲۲۳
۲-۱۸. برق.....	۲۲۳
۱-۲-۱۸. عملکرد متغیرها و شاخص‌های کلیدی.....	۲۲۳
۱-۱-۲-۱۸. تولید برق.....	۲۲۳
۲-۱-۲-۱۸. تقاضای برق.....	۲۲۴
۳-۱-۲-۱۸. شدت و کارایی مصرف انرژی برق در استان.....	۲۲۶
۳-۱۸. گاز.....	۲۲۷
۱-۳-۱۸. عملکرد متغیرها و شاخص‌های کلیدی.....	۲۲۷
۴-۱۸. فرآورده‌های نفتی.....	۲۲۸
۱-۴-۱۸. عملکرد متغیرها و شاخص‌های کلیدی.....	۲۲۸
فصل نوزدهم: حمل و نقل.....	۲۳۱
۱-۱۹. مقدمه.....	۲۳۱
۲-۱۹. عملکرد متغیرها و شاخص‌های کلیدی.....	۲۳۱
۱-۲-۱۹. حمل و نقل زمینی.....	۲۳۱
۲-۲-۱۹. حمل و نقل ریلی.....	۲۳۷
۳-۲-۱۹. حمل و نقل هوایی.....	۲۳۷
۴-۲-۱۹. سهم ارزش افزوده حمل و نقل در کل ارزش افزوده استان.....	۲۳۸